

PUKKILAN KUNTA

Valmiussuunnitelman julkisen yleisen osan liite J1

Keskeiset säädökset, strategiat ja viranomaisohjeet

JULKINEN

Tarkistettu: 9.6.2026

Versio 1.0

Hyväksytty osana Pukkilan kunnanhallituksen päätöstä __.__.2026 § __

Asiakirjan hallinta

Asiakirja	Pukkilan kunnan valmiussuunnitelman julkisen yleisen osan liite J1
Nimi	Keskeiset säädökset, strategiat ja viranomaisohjeet
Asiakirjan omistaja	Kunnanjohtaja
Hyväksyjä	Kunnanhallitus osana valmiussuunnitelman julkista kokonaisuutta
Versio	1.0
Tarkistettu	9.6.2026
Seuraava määräaikaistarkistus	30.6.2027 tai aiemmin olennaisen muutoksen yhteydessä
Julkisuus	Julkinen
Suhde pääasiakirjaan	Täydentää Pukkilan kunnan valmiussuunnitelman julkista yleistä osaa 2026.
Päivityisperiaate	Päivitetään, kun keskeinen säädös, strategia, riskiarvio tai viranomaisohje muuttuu.

Rajaus. Liite on ajantasaisuuden hallintaan tarkoitettu lähdekooste. Se ei korvaa lainsäädännön soveltamisarviota, palvelualueiden oman erityislainsäädännön seurantaa eikä toimivaltaisen viranomaisen kulloinkin antamia määräyksiä ja ohjeita.

1 Käyttötarkoitus ja ylläpito

Liitteeseen on koottu Pukkilan kunnan yleisen varautumisen, jatkuvuudenhallinnan, häiriötilanteiden johtamisen, väestön suojaamisen, tiedonhallinnan ja keskeisten palvelujen jatkuvuuden kannalta olennaiset säädökset ja ohjausasiakirjat.

- Säädöksiä sovelletaan aina ajantasaisina Finlex-versioina.
- Palvelualueet seuraavat lisäksi omaa erityislainsäädäntöään, määräyksiään ja toimialakohtaisia ohjeitaan.
- Valmisteilla olevia lakeja tai luonnoksia ei käsitellä voimassa olevina velvoitteina.
- Asiakirjan omistaja arvioi vähintään vuosittain, onko lähdekoosteessa lisättävää, poistettavaa tai korvattavaa.

2 Yleinen varautumista ohjaava lainsäädäntö

Säädös tai asiakirja	Merkitys valmiussuunnittelulle
Valmiuslaki 1552/2011	Kunnan yleinen varautumisvelvollisuus (12 §), poikkeusolojen määrittely (3 §), kunnan hallinto poikkeusoloissa (108 §) ja väestön siirtämiseen liittyvät toimivaltuudet (121 §).
Kuntalaki 410/2015	Kunnan johtaminen, toimielimet, päätöksenteko, sisäinen valvonta, riskienhallinta ja konserniohjaus. Häiriötilanne ei itsessään muuta kuntalain tai hallintosäännön mukaista toimivaltaa.
Pelastuslaki 379/2011	Onnettomuuksien ehkäisy, omatoiminen varautuminen, pelastussuunnittelu, pelastustoimintaan osallistuminen, väestön varoittaminen ja väestönsuojelutehtäviin varautuminen.
Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021	Hyvinvointialueen pelastustoimen järjestämisvastuu, palvelutasopäätös, valtakunnallinen ja alueellinen ohjaus sekä yhteistyö kuntien kanssa.
Valtioneuvoston asetus yhteistoiminnasta väestönsuojeluun varautumisessa 570/2024	Väestönsuojelutehtäviin varautumisen alueellinen yhteensovittaminen sekä kuntien osallistuminen hyvinvointialueen pelastusviranomaisen johtamaan yhteistyöhön.
Laki vaaratiedotteesta 466/2012 ja valtioneuvoston asetus vaaratiedotteesta 467/2012	Vaaratiedotteen tarkoitus, antamiseen oikeutetut viranomaiset, sisältö ja välittäminen. Kunta välittää viranomaisten ohjeita mutta ei anna vaaratiedotetta ilman laissa säädettyä toimivaltaa.
Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999	Julkisuusperiaate, osittainen tiedonsaanti (10 §) sekä turvallisuusjärjestelyjä, onnettomuuksiin ja poikkeusoloihin varautumista koskevien tietojen salassapidon arviointi (24 §).

2 Yleinen varautumista ohjaava lainsäädäntö (jatkuu)

Säädös tai asiakirja	Merkitys valmiussuunnittelulle
Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019	Tietoaineistojen hallinta, tietoturvallisuus, tietojärjestelmien käyttö ja muutosten vaikutusten arviointi. Jatkuvuus ja tietojen saatavuus huomioidaan myös häiriötilanteissa.
Tiedonhallintalain 4 a luku ja kyberturvallisuuslaki 124/2025	Kyberturvallisuusriskien hallinta, toimitusketjut ja poikkeamailmoitukset soveltamisalaan kuuluville toimijoille. Kunta arvioi velvoitteet organisaatio- ja palvelukohtaisesti.
Laki yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta 310/2025	CER-sääntely kriittisiksi määritettäville toimijoille. Merkitys arvioidaan kunnan, konserniyhtiöiden ja keskeisten palveluntuottajien tehtävien perusteella.
EU:n yleinen tietosuoja-asetus ja tietosuojalaki 1050/2018	Henkilötietojen lainmukainen, tarpeellinen ja turvallinen käsittely myös häiriötilanteissa, tilannekuvassa, yhteystietoluetteloissa ja viestinnässä.
Työturvallisuuslaki 738/2002	Työnantajan velvollisuus tunnistaa vaarat, huolehtia henkilöstön turvallisuudesta ja antaa tarvittavat ohjeet myös poikkeavissa työjärjestelyissä.
Työsopimuslaki 55/2001 ja laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 304/2003	Palvelussuhteet, työnjohto, tehtäväjärjestelyt ja poissaolot. Henkilöstöä koskevat ratkaisut tehdään lain, virka- ja työehtosopimusten sekä toimivallan perusteella.
Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016	Kriittisten palvelujen hankinnat ja sopimushallinta. Jatkuvuus-, ilmoitus-, tietoturva- ja varajärjestelyehdot on suunniteltava hankintaa valmisteltaessa.

3 Keskeinen palvelu- ja infrastruktuurikohtainen sääntely

Alla oleva luettelo kokoaa yleisen osan kannalta keskeiset toimialasäädökset. Palvelualueiden suunnitelmissa lähdeperustaa täydennetään tehtäväkohtaisesti.

Säädös tai asiakirja	Merkitys valmiussuunnittelulle
Vesihuoltolaki 119/2001	Vesihuoltolaitoksen häiriötilanteisiin varautuminen, riskienhallinta ja yhteistyö kunnan sekä valvontaviranomaisten kanssa; erityisesti 15 a §.
Terveydensuojelulaki 763/1994	Talousveden terveydellinen laatu, ympäristöterveys ja erityistilanteisiin varautuminen. Ohjaa kunnan ja ympäristöterveydenhuollon yhteistyötä.
Elintarvikelaki 297/2021	Elintarviketurvallisuus, omavalvonta ja viranomaisvalvonta ruokapalveluissa sekä elintarvikehäiriöissä.
Jätelaki 646/2011 ja ympäristönsuojelulaki 527/2014	Jätehuollon jatkuvuus, roskaantumisen ja ympäristövahinkojen ehkäisy sekä viranomaisvastuut häiriötilanteissa.
Sähkömarkkinalaki 588/2013	Sähköverkkojen toimitusvarmuus ja verkonhaltijoiden varautuminen. Kunnan suunnittelu sovitetaan energiatoimijoiden menettelyihin.
Valtioneuvoston asetus varautumissuunnitelmaan sisällytettävistä sähkönkäyttöpaikkojen etusijajärjestyksestä 981/2022	Kriittisten sähkönkäyttöpaikkojen tunnistaminen ja tietojen toimittaminen verkkoyhtiölle sähköpula- ja häiriötilanteisiin varautumiseksi.
Laki sähköisen viestinnän palveluista 917/2014	Viestintäverkkojen ja -palvelujen toimintavarmuus, häiriötilanteet ja viranomaisyhteistyö.
Perusopetuslaki 628/1998 ja varhaiskasvatuslaki 540/2018	Opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestämisvelvoitteet, turvallinen opiskelu- ja kasvuympäristö sekä palvelujen muutosten oikeudellinen arviointi.
Tartuntatautilaki 1227/2016	Tartuntatautien torjunta, viranomaisvastuut ja toimenpiteet epidemia- ja pandemiatilanteissa yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.
Laki liikenteen palveluista 320/2017	Liikennepalvelujen ja ammattimaisen henkilöliikenteen sääntely. Huomioidaan kunnan järjestämissä kuljetuksissa ja sopimusliikenteessä.

4 Strateginen ja riskiperustainen ohjaus

Säädös tai asiakirja	Merkitys valmiussuunnittelulle
Yhteiskunnan turvallisuusstrategia, valtioneuvoston periaatepäätös 16.1.2025	Kokonaisturvallisuuden yhteinen toimintamalli, yhteiskunnan elintärkeät toiminnot ja kaikille toimijoille yhteiset strategiset tehtävät.
Kansallinen riskiarvio 2023	Valtakunnallisesti merkittävät uhkamallit ja häiriötilanteet. Tämä on 9.6.2026 viimeisin julkaistu kansallinen riskiarvio; seuraaja korvaa sen julkaisemisensa jälkeen.
Uudenmaan alueellinen riskiarvio 2023	Uudellamaalla merkittävien alueellisten riskien yhteinen arvio ja alueellisen varautumisen lähtökohta.
Valtioneuvoston päätös huoltovarmuuden tavoitteista 24.10.2024	Huoltovarmuustyön yleiset lähtökohdat, kansalliset tavoitteet ja painopisteet sekä kriittisten palvelujen ja toimitusketjujen jatkuvuus.
Suomen kyberturvallisuusstrategia 2024–2035	Kansallinen kyberturvallisuuden tavoitetila, strategiset tavoitteet ja kehittämistoimet.
Kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskeva valtakunnallinen suunnitelma (CER-strategia), 21.5.2026	Kriittisten toimijoiden tunnistamista ja häiriönsietokyvyn kehittämistä ohjaava valtakunnallinen suunnitelma.
Ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko 2024 sekä selonteko toimintaympäristön muutoksesta 2026	Turvallisuusympäristön kehitys ja sen vaikutukset Suomen kokonaisturvallisuuteen ja varautumiseen.
Valtioneuvoston puolustusselonteko 2024	Puolustusympäristö, sotilaallinen varautuminen ja kokonaisuunpuolustuksen kehittämisen linjaukset.
Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta 2025	Sisäisen turvallisuuden toimintaympäristö, viranomaiskyvykkyydet ja poikkeushallinnollisen yhteistyön painopisteet.

5 Keskeiset viranomaisohjeet ja tukiaineistot

Säädös tai asiakirja	Merkitys valmiussuunnittelulle
Suositus kunnille drooniuhkatilanteiden varalta, valtiovarainministeriö ja sisäministeriö 4.6.2026	Kunnan palvelujen, johtamisen, henkilöstön, viestinnän ja yhteistyön ennakkosuunnittelu ennen palvelujen alkamista, toiminnan aikana ja palvelujen sulkeutuessa. Kunnan asiakirjahallinnossa säilytetään hyväksytty lähdekappale.
Traficomin ohje sopimusliikenteen liikenteenharjoittajille miehittämättömän ilma-aluksen vuoksi annetun vaaratiedotteen aikana, 27.5.2026	Kunnan hankkimien kuljetusten turvallinen jatkaminen, keskeyttäminen ja matkustajista huolehtiminen drooniuhkatilanteessa. Kunnan asiakirjahallinnossa säilytetään hyväksytty lähdekappale.
Pelastustoimen ohje: Mahdollinen drooniuhka	Väestölle annettava toimintaohje vaaratiedotteen aikana ja droonihavainnoissa.
Häiriö- ja kriisitilanteisiin varautuminen -opas, Suomi.fi	Väestön omatoimisen varautumisen ja toimintaohjeiden valtakunnallinen viiteaineisto.
SOPIVA – sopimukseen perustuva varautuminen, Huoltovarmuuskeskus	Jatkuvuudenhallinnan suositukset ja mallilausekkeet hankinta- ja yhteistyösopimuksiin.
Opas kunnan viestintään kriisi- ja erityistilanteissa, Kuntaliitto 2020	Kunnan kriisiviestinnän johtaminen, vastuut, kohderyhmät, kanavat ja käytännön toteutus.
Kuntaliiton muistio turvallisuutta koskevien asiakirjojen salassapidosta 17.11.2023	Valmiussuunnitelmien julkisuuden, osittaisen salassapidon ja verkkokäytön arvioinnin tukiaineisto.
Traficomin Kyberturvallisuuskeskuksen ohjeet, varoitukset ja tilannekuvatuotteet	Kyberuhkien seuranta, poikkeamien ilmoittaminen, organisaatioiden ohjeet ja NIS2-sääntelyn soveltamistuki.
Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen ja pelastuslaitoksen voimassa olevat palvelutasopäätökset, yhteistyöjärjestelyt ja ohjeet	Alueelliset toimintamallit, tiedonvaihto, pelastustoimen palvelutaso, väestönsuojelun yhteistyö ja kuntien tukeminen. Käytetään aina hyvinvointialueen voimassa olevaa versiota.

6 Kunnan omat täydentävät asiakirjat

Valtakunnallisen ja alueellisen lähdeperustan lisäksi varautumista ohjaavat Pukkilan kunnan kulloinkin voimassa olevat omat asiakirjat:

- Pukkilan kunnan hallintosäätö ja toimivallan delegointipäätökset
- valmiussuunnitelman sisäinen operatiivinen osa ja liitteet S1–S8
- palvelualuekohtaiset jatkuvuus- ja toimintasuunnitelmat
- kiinteistökohtaiset pelastussuunnitelmat ja suojautumisohjeet
- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asiakirjat
- tiedonhallintamalli, tietoturva- ja tietosuojaohteet sekä kyberhäiriöiden toimintamallit
- kriittisiä palveluja koskevat hankinta- ja sopimusasiakirjat sekä jatkuvuusehdot
- harjoitusten, todellisten häiriötilanteiden ja jälkiarviointien perusteella annetut korjaavat päätökset ja ohjeet

7 Päivityksen käynnistävät muutokset

Liite tarkistetaan ennen määräaika, jos jokin seuraavista toteutuu:

- valmiuslakia, pelastuslakia, julkisuuslakia, tiedonhallintalakia tai kunnan keskeistä erityislainsäädäntöä muutetaan olennaisesti
- uusi kansallinen tai Uudenmaan alueellinen riskiarvio julkaistaan
- valtioneuvosto hyväksyy uuden yhteiskunnan turvallisuusstrategian, huoltovarmuuspäätöksen tai muun keskeisen ohjausasiakirjan
- valtion aluehallinnon, hyvinvointialueen tai pelastustoimen tehtävät ja yhteistyörakenteet muuttuvat
- viranomaisen antaa uuden kunnan palvelujen järjestämiseen olennaisesti vaikuttavan ohjeen
- harjoitus tai todellinen häiriötilanne osoittaa lähdeperustassa puutteen tai virheen

Tarkistusmerkintä: Lähteet ja linkit tarkistettu 9.6.2026. Säädöksiä sovelletaan aina ajantasaisina. Julkaisu- ja verkkolähteen muuttuminen ei muuta toimivaltaa tai velvoitetta; tarvittaessa käytetään lähteen korvaavaa virallista versiota.